

СТАНОВИЩЕ

по Проект на Наредба за допълнение на Наредба № Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин

Проектът на Министерство на финансите за изменения в Наредба Н-18 от 2019 г. не отчита реалните проблеми и трудности – технически, финансови и оперативни, пред които е изправен бизнесът в опита си да приложи и изпълни изискванията на Наредбата, а удължаването на срока само отлага, но не решава проблемите.

Мотивите за удължаване на срока са, че компании, използващи ERP системи в процеса на управление на дейността си, имат нужда от допълнително време да приведат системите си към изискванията за СУПТО. На практика обаче това е невъзможно.

Продажбите и свързаните с тях данъци се отчитат/ отразяват в регистрите на ERP системата на принципа на текущото начисляване, както изискват счетоводните стандарти и ЗДДС, докато в СУПТО продажбите и свързаният с тях ДДС се регистрират/ отчитат на принципа на плащането, какъвто е и заложеният принцип в Наредба Н-18, в която се дефинират също така изискванията и функционалността на СУПТО. Съвпадение има единствено в случаите на продажби в търговски обект, където продажбата се осъществява на място и се плаща веднага в брой (магазин, ресторант, фризьорски салон и пр.). Единственият възможен извод е СУПТО може само да е модул на системата. Чрез СУПТО да се регистрират и отчитат само операциите, които се регистрират и отчитат във фискално устройство и съответно УНП се генерира единствено и само на операциите, които се регистрират и отчитат във фискалното устройство.

Инвестициите в ERP системи се правят заради естеството на процесите, които се управляват чрез тези системи, и които са комплексни и различни до такава степен, че не могат да се приравнят с продажбите по чл. 118 от ЗДДС. Неприемливо е тълкуването на Наредбата от страна на представители на НАП, че се налага да инсталираме и поддържаме фискални устройства в обекти и дори в цели дружества, които не извършват продажби в търговски обекти, платени в брой, само защото дейността им се отчита и управлява чрез ERP система. Според тълкуването на представителите на НАП използването на фискални устройства в тези дружества се налага, но това би било единствено и само с формална цел - да се генерира УНП, без тези дружества да извършват продажби в търговски обект, плащани в брой, и за които се изисква издаването на фискален бон. Дейността в тези стопански обекти и дружества, в които няма продажби и разплащания в брой, би зависила от формални технически изисквания - статус на фискално устройство, без тази дейност да предполага регистрирането и използването на такова устройство. В резултат ще се наложи да направим цялостен ре-инженеринг на всички бизнес процеси в тези дружества, чиито сделки са

основани изцяло на свободно договаряне и не са сделки/ продажби по смисъла на чл.118 от ЗДДС, за да удовлетворим технически изискванията на наредбата според тълкуването на представители на НАП, без законовата уредба да налага това и без да има търговска и икономическа логика да се променят процесите.

Например: трябва да определим начало и край на продажба и съответно да определяме коя функционалност на системата да се променя само заради техническите изисквания за СУПТО. В същото време неизпълнението на договорени задължения за извършване на навременна доставка е свързано със значителни парични санкции от клиенти, български и чуждестранни, както и със сериозни репутационни търговски щети. За нас е недопустимо търговската ни репутация и взаимоотношенията ни с клиентите да зависи от технически неизправности като „работен режим на фискално устройство“ например, при това без Закона да изисква използването на ФУ при тези продажби, тъй като това не са продажби в търговски обект, за които се изисква издаването на фискален бон.

Основните различия с експертите на НАП по прилагането на Наредбата, които идентифицирахме са относно обхвата на СУПТО:

1. Вида продажби, които да се регистрират чрез СУПТО.

Според експертите на НАП при наличие на ERP система трябва всички продажби да се регистрират чрез фискално устройство и да имат УНП. Нашето разбиране е, че чрез СУПТО трябва да се регистрират единствено продажби по чл.118 от ЗДДС. В противен случай би трябвало продажби със стойност над лимита, определен в Закона за ограничаване на плащанията в брой, да бъдат регистрирани като такива, за които е налице задължение за издаване на фискален бон.

2. В какви обекти трябва да се използва СУПТО.

Според експертите на НАП трябва във всички звена и обекти на организацията да се използва СУПТО, дори само в един търговски обект да има продажби, за които е налице задължение за издаване на фискален бон. Това означава цялата ERP система да превърнем в СУПТО и фискални устройства да бъдат поставени повсеместно. Алтернативният допустим според НАП вариант е във всички звена да се ползват други системи СУПТО, а данните за извършените продажби да се репликират в БД на ERP системата, но една от причините за използване на ERP системите е отразяване на операциите в реално време, за да може системата да изпълни основното си предназначение, а именно планиране и контрол на ресурсите в реално време.

3. Плащане в брой по продажба регистрирана с данъчен документ фактура.

Разплащания в брой по продажби, отразени вече чрез данъчен документ фактура, според НАП може да се отчитат единствено и само по фактури с УНП. Нашето разбиране е УНП да се присвоява на плащането, по смисъла на касова отчетност на ФУ, а в одиторския профил да се визуализират фактурите, вземанията по които се закриват с плащането. В момента, за плащане в брой по фактура издаваме документ фискален бон от ФУ. Ако трябва да продължим тази практика да отразяваме чрез ФУ разплащания в брой по вече издадени фактури, от ФУ трябва да се издава друг документ за плащането, не ФБ, и във финансовите отчети на ФУ за тези платени суми да няма сума ДДС, защото стойността на ДДС ние вече сме регистрирали и отчетили в системата ни на принципа на текущото начисляване, а в много от случаите това ДДС вече е и внесено от нас. В този документ за плащане по редовете да се посочват фактурите, които се плащат, а не уникален номер на

продажба, защото лицето, което получава този документ за плащане трябва да е сигурен кои фактури е платил.

Във връзка с гореизложеното имаме следните предложения:

1. Да се спазят разпоредбите на ЗДДС и обхватът на СУПТО да се ограничи само до продажби по чл.118 и плащания в брой по издадени фактури.

2. Изискванията към СУПТО, определени в т.3 от приложение 29, да се променят така:

В т.3 от Приложение 29 да се уточни, че само за продажби по чл. 118 от ЗДДС, да не може да се използва друг софтуер или модул от система за регистрирането им, различен от СУПТО. Това не противоречи на чл. 118 ал. 18 от ЗДДС, изискващ СУПТО да е от списъка по ал.16 от чл. 118. Тъй като в дефиницията на СУПТО, определена в &1 т.84 от ЗДДС, и съгласно т.21 от Приложение 29 от Наредба Н-18 се допуска СУПТО да бъде модул или част от интегрирана информационна система за управление на продажбите/търговската дейност, каквито са и ERP системите, то дружествата трябва да могат да използват стандартния модул продажби от ERP системата за продажби, за които не е налице задължение за издаване на фискален бон. В противен случай, ако приложим обхвата на НАП за СУПТО, във всички стопански обекти трябва да се инсталират и поддържат фискални устройства, които да се използват единствено и само за генериране на УНП, и да се понесат всички ограничения на т.8 от приложение 29 на Наредбата. Освен това ще трябва да подадем декларация по чл. 52з от Наредбата, за стопански обекти, в които фактически не се извършват продажби по чл. 118 от ЗДДС .

3. Точка 8, по смисъла на касова счетоводна отчетност, забранява в системата да се отразяват продажби по чл.118 от ЗДДС и плащания на задължения когато ФУ не е в работен режим. Според нас е възможно да не се спира дейността на търговския обект, ако СУПТО изисква задължително номер на касова бележка от кочан при сделка по чл. 118 от ЗДДС или при регистриране на плащане в брой по фактури. УНП, който пък е задължителен идентификатор, да се генерира от системата. Оборътът на обобщения фискален бон да съответства на сумите от касовите бележки.

4. В Приложение № 32 да отпаднат точки 10, 11, 12, 13. В съществуващата кибер несигурност не считаме че е удачно да подаваме идентификация на сървърите си и още повече в електронен вид. Докато не се създадат нормативни и законови промени, които да осигурят безрискова за нас употреба на тази информация, тези изисквания на Наредбата са неприемливи.

5. В чл.52и да се премахне всякаква възможност проверяващ да копира и изнася данни извън пределите на проверявания търговски обект, както и да се премахне възможността проверяващ орган отдалечено да експортира и копира данни от БД.

6. За плащания по вече регистрирани продажби чрез фактура, ако трябва да се регистрират чрез ФУ, от ФУ да се издава документ за плащане, а не фискален бон.

В качеството си на представители на национално значим и отговорен бизнес се надяваме, че ще се съобразите с нашите съображения и аргументи и ще ги вземете в предвид при подготовката на окончателния вариант на Наредбата.